

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Lenky Kaniové a soudce Michala Bobka v právní věci žalobce: **V. R.**, zastoupeného Mgr. Tomášem Lacinou, advokátem se sídlem Pařížská 1797/4, Plzeň, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 10. 2024, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 1. 2025, č. j. 17 Ad 34/2024 - 13,

t a k t o :

- I. Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 1. 2025, č. j. 17 Ad 34/2024 - 13, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Tomáši Lacinovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 10 140 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] V projednávané věci se Nejvyšší správní soud zabýval tím, zda je nezákonné usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby pro úplnou absenci žalobních bodů. Žalobce v ní přitom namítal, že *„[z]dravotní problémy s poklesem pracovní schopnosti mám celý život. Žádám nové vyšetření a přehodnocení data vzniku nároku na invalidní důchod. Případně i o přehodnocení diagnózy.“*

[2] Žalobci byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu I. stupně od 4. 6. 2024. Napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla žalobcovy námitky směřující proti posouzení jeho zdravotního stavu a dni vzniku invalidity.

[3] Žalobce se následně bránil žalobou, kterou krajský soud odmítl. Dospěl totiž k závěru, že žalobce neuplatnil v žalobní lhůtě žádný žalobní bod. Lhůta pro podání žaloby navíc uběhla hned následující den po jejím podání, a proto krajský soud žalobce ani nevyzval k jejímu doplnění (body 9 a 10 napadeného usnesení).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností, v níž navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Dle jeho názoru žalobní body v žalobě jasně vymezil, neboť poukázal na chybně stanovené datum vzniku nároku na invalidní důchod a vadné zjištění diagnózy. Postačuje přitom, pokud žalobní body jsou vylíčeny takovým způsobem, z něhož lze dovodit, čeho se týkají a proč napadené rozhodnutí považuje žalobce za nezákonné. V tomto ohledu poukázal i na nedostatek odůvodnění napadeného usnesení a porušení práva na přístup k soudu.

[6] Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti připomněla výslovné znění žaloby a uvedla, že rozhodnutí ponechává na úvaze soudu.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je projednatelná. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodovala specializovaná samosoudkyně. V souladu s § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), je proto nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele a je přijatelná. O přijatelnou kasační stížnost může jít, pokud (1) se kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) se kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) se kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; nebo (4) by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[8] Kasační soud shledal, že krajský soud nerespektoval judikaturu kasačního soudu, čímž zatížil své rozhodnutí zásadním pochybením. Kasační stížnost proto **je přijatelná, a je i důvodná.**

[9] Zaprvé kasační soud považuje napadené usnesení za přezkoumatelné. Nepřezkoumatelnost musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 19. 2. 2008,

pokračování

č. j. 7 Afs 212/2006 - 74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Z napadeného usnesení nicméně zcela jasně vyplývá, že krajský soud nepovažoval tvrzení žalobce uvedená v žalobě za žalobní bod, a proto žalobu odmítl.

[10] Zadruhé se Nejvyšší správní soud již opakovaně věnoval dostatečnosti žalobních tvrzení. Základním východiskem je, že ve lhůtě pro podání žaloby musí žalobce uplatnit alespoň jeden projednatelný žalobní bod [§ 71 odst. 1 písm. d) a § 71 odst. 2 s. ř. s.; rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 - 31, č. 3733/2018 Sb. NSS, bod 48]. Za žalobní bod se přitom považuje „každé vyjádření žalobce, z něhož byt' i jen v nejhrubších obrysech lze dovodit, že napadené správní rozhodnutí z určitého důvodu považuje za nezákonné“, přičemž je důležité, že z tvrzení žalobce jsou „seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce“ (rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, č. 2162/2011 Sb. NSS, bod 33; či nověji rozsudek NSS ze dne 18. 11. 2020, č. j. 1 Azs 138/2020 - 33, bod 25).

[11] Touto optikou podle dosavadní judikatury kasačního soudu nesplňuje požadavky na žalobní bod či jeho tzv. zárodek pouhý výčet ustanovení zákona a obecných tvrzení o nesprávně zjištěném skutkovém stavu (rozsudek NSS ze dne 24. 5. 2016, č. j. 4 Azs 47/2016 - 41, bod 12; nebo ze dne 9. 12. 2022, č. j. 5 Afs 259/2022 - 15, body 9 a 12) či jejich parafráze (rozsudek NSS ze dne 7. 6. 2021, č. j. 1 Azs 41/2021 - 29, č. 4223/2021 Sb. NSS, bod 21). Stejně pak platí pro toliko obecné označení závěrů ve správním řízení za absurdní, lživé a protiústavní bez vyvracení závěrů žalovaného (rozsudek NSS ze dne 23. 6. 2022, č. j. 7 As 325/2021 - 15, bod 27), nebo označení napadeného rozhodnutí, obecné odkazy na zákon, geneze správního řízení a petit (rozsudek NSS ze dne 5. 4. 2022, č. j. 7 Afs 366/2021 - 43, bod 15).

[12] Naproti tomu za žalobní bod Nejvyšší správní soud považoval jasné uvedení hledisek, kterými se krajský soud měl zabývat a kudy směřovat svůj přezkum (rozsudek NSS ze dne 7. 11. 2024, č. j. 6 Ads 219/2024 - 18, bod 12), uvedení toho, že žalobkyně nesouhlasí s posouzením stupně své závislosti na každodenní péči jiné osoby, a to na základě příslušného posudku posudkové komise (rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2024, č. j. 7 Ads 293/2023 - 28, bod 13), či namítání neaktuálních informací o zemi původu a nesprávného vyhodnocení výpovědi ohledně pronásledování (rozsudek NSS ze dne 20. 9. 2022, č. j. 5 Azs 40/2022 - 35, bod 9).

[13] Příklad stěžovatele se nachází na pomezí uvedených případů. V žalobě uvedl, že „[r]ozhodnutím České správy sociálního zabezpečení č. j. X mi byl přiznán invalidní důchod I. stupně. Den vzniku 4. 6. 2024. Rozhodnutí považuji za nesprávné z těchto důvodů: Zdravotní problémy s poklesem pracovní schopnosti mám celý život. Žádám o nové vyšetření a přehodnocení data vzniku nároku na invalidní důchod. Případně i o přehodnocení diagnózy.“ Z podaného je Nejvyššímu správnímu soudu zřejmé, že jeho tvrzení o nezákonnosti stanovení data počátku invalidity, stejně jako námitka nesprávného stanovení diagnózy, jsou individualizované, nicméně nejsou dostatečně detailní pro věcné projednání. Jednalo se tak o situaci, kdy z dostatečně individualizovaných tvrzení stěžovatele šlo v hrubých rysech dovodit, že považuje napadené rozhodnutí za nezákonné a z jakých důvodů. Žaloba však trpěla jinou vadou spočívající v příliš kusém a nekonkrétním vylíčení skutečností. Takové tvrzení splňuje požadavky na zárodek žalobního bodu.

[14] Z judikatury pak vyplývá, že uplatní-li žalobce v žalobě zárodek žalobního bodu, který je ovšem nedostatečně konkrétní, je namístě jej i po uplynutí lhůty pro podání žaloby vyzvat k odstranění vad podle § 37 odst. 5 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu č. j. 4 As 3/2008 - 78, body 35 a 37; rozsudek NSS ze dne 8. 3. 2021, č. j. 5 As 113/2020 - 36, body 20 a 21). Tak ovšem krajský soud nepostupoval a stěžovatelovu žalobu rovnou odmítl pro absenci jakéhokoliv žalobního bodu. Takový postup byl ve světle uvedeného nezákonný.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Krajský soud odmítnutím žaloby postupoval nezákonně. Žaloba totiž obsahovala zárodek žalobního bodu. V dalším řízení proto krajský soud postupem podle § 37 odst. 5 s. ř. s. žalobce vyzve, aby odstranil vadu v podobě nedostatečné konkrétnosti svých tvrzení. Pokud žalobce výzvě vyhoví, následně soud žalobu projedná. Pouze v případě, že takové výzvě žalobce nevyhoví, krajský soud žalobu odmítne.

[16] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto usnesení krajského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu zde uvedeným (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[17] O náhradě nákladů řízení rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

[18] Nejvyšší správní soud ustanovil žalobci usnesením ze dne 21. 2. 2025, č. j. 1 Ads 16/2025 - 29, zástupce Mgr. Tomáše Lacinu. Za řízení o kasační stížnosti mu náleží odměna za dva úkony (převzetí a příprava zastoupení a sepsání kasační stížnosti).

[19] Za dva úkony právní služby zástupci náleží odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 10 140 Kč [§ 9 odst. 5 ve spojení s § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném od 1. 1. 2025]. K částce není připočtena DPH, jelikož zástupce není plátcem DPH. Tuto částku mu vyplatí Nejvyšší správní soud do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok IV.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. dubna 2025

Ivo Pospíšil
předseda senátu